

Rasjonering kortene.

Som alle vil huske truet nasimyndighetene i vår med at de som uttrer som ikke villi la seg registrere til "arbeidsmobileringen" skulle nektes rasjonering kort. På grunn av den knappe tid som var igjen til kortutdelingen klarte de bare noen få steder å gjennomføre dette.

Avtalen av 19. juli mellom politisjef Marthinsen og befullmektiget for arbeidsinnsatsen Astrup, viste imidlertid at makt-haverne for den neste periode ville prøve å iverksette sin trussel.

Hjemmefrontens Ledelse sa seg derfor nødsaget til å la en avdeling av hjemmestyrkene beslaglegge en lastebil med tilstrekkelig kort 9. aug. Samtidig erklarte Ledelsen at de beslaglagte kort ville bli levert tilbake dersom alle fikk sine kort og restriksjoner som var iverksatt ble hevet.

Det viste seg at myndighetene har gjort fullt tilbaketog. Allerede 2 dager etter kupet sendte Maringsdepartementet ut et påbud til rasjoneringskontorene om å dele ut kortene uten forbehold. Dette ble gjort og de beslaglagte kort ble da suksessivt sendt tilbake. Restriksjonene ble tilsvarende hevet. En del kort er blitt delt ut til de registreringspliktige gutter som av sikkerhetsmessige grunner ikke kunne få kort på vanlig måte.

Hjemmefrontens Ledelse forhåndret på en effektiv måte at nasistene fikk bruke maten som våpen mot ungdommene. Vi har også grunn til å tro at nasimyndighetene har lært seg meget at de for framtiden vil avholde seg fra å gjøre forsøket om igjen. Skulle det likevel skje, skal de erlange til få svar i et språk som de forstår.

Finmarkingene og russerne.

Det framgår i en melding fra Moskva at uten sivile nordmenns hjelp ville erobringen av Kirkene ikke vært gjennomført så raskt som tilfelle var. For å gjøre angrepet mot Kirkene effektivt sendte russerne et infanteriregiment og en artilleribataljon veien over Yarfjorden. Overgangen over fjorden ble vanskelig gjort av 3 tyske patruljefartøy, 2 av dem ble senket av russisk artilleri, og det 3. ble drevet på flukt. Men ingen båter var for hånden og det så ut som overfarten av den grunn skulle bli ytterligere forsinket. I denne situasjon dukket det opp 2 norske fiskerbåter, en større ved navn "Fisk" og en mindre ved navn "Frak". Skipperne kunne ikke russisk, men gjorde russerne ved tegn forståelig at de akttet å hjelpe dem over. Utan opphold arbeidet så de 2 norske båter hele natten og neste dag med å sette tropper over fjorden. Litt senere fikk de hjelp av et 3. fartøy. Overfarten var langtfra uten risiko

Granat r fra tysk bergartilleri på sket omkring båtene og nærmere land ble båtene møttatt av mitraljoser. Det lyktes imidlertid de 3 norske skipperne å få satt hele den russiske styrke over fjorden.

Vei inn i Kirkenes fikk russerne nye bevis på finnmarkingenes innstilling. Mens gatekampene ennå varte dukket det opp et stort antall norske piker og gutter med Røde-Kors-arbeid som alle gjorde sitt beste for å hjelpe de russiske soldater.

En sersjant russisk offiser fortalte at han ble ført til en bakveien underjordisk forbindelsestasjon hvor 20 ungdommer hadde alle mulige hjelpemidler klare.

Valuta panikk i Belgia.

Gotteborgs Handels- og Sjøfartstidningens Londonskorrespondent skriver 16 okt:

Lørdag utlop fristen for innløsning av de gamle pengesedler i Belgia. Kommuneforordningen om dette skapte panikk blandt seddelhamstrere og krigsførtjendstansmenn og fikk både komiske og tragiske uttrykk. Hensikten med innløsningen av de gamle pengesedler var å få kontroll over de 150 milliarder sedler som tyskerne har trykket under okkupasjonen og som har skapt inflasjon. Forri mandag ble alle bankkonti, utbetalinginger av forsikringer, verdipapirer obligasjoner o.l. sperret. Samtidig måtte alle sedler innleveres til bank og det ble utbetalt høyst 2000 fr. i nye sedler. 60% av innbetalte sedler fryses inne, mens 40% blir midlertidig sperret. Etter hvert blir hver seddelier noe til å gjøre rede for hvordan sperrede beløp er erhvervet.

I 8 dager har det vært fullkommen panikk. En bande tok livet sitt etter å ha brent millioner i sedler. Langs den franske belgiske grensen foregår en fantastisk valutensugling, og belgiske bønder har solgt sine sedler til underpris mot franske som de håper ikke blir anndfrosset. Det synes også å være iseng en betydelig smugling av sedler til England, og Londonbankene har ordre om ikke å innløse større beløp. Britiske soldater og offiserer er tilbudd fantastiske beløp i belgiske sedler for en liten slant engelske pund. Folk som har tjent mange millioner på tyskerne er blitt fattige på 24 timer. I fengsler og konsentrasjonsleirer er det utspilt komiske scener når quislinger plutselig har vist seg å ha flere hundre tusen franc og ikke kan få noe for dem. Samarbeidet mellom de alliertes finansledelse gjør alle smutthull illusoriske. Enten må en levere pengeskap for sine penger eller for å ikke det kan man like godt brønne dem.

Vestfronten.

Korrespondenter ved det allierte hovedkvarter melder at både 1. og 9. amerikanske arme har rykket videre fram sent i ettermiddag. 1. arme har hatt utmerket framgang øst for Aachen og har tatt Gressenich. Korrespondenter nord for Stelberg (13 km. øst for Aachen) meldte idag at denne arme har sidd igang ennå et angrep. Slaget om den vestre del av Rhin-dalen er satt igang. Amerikanerne var her utsatt for voldsomt bombardement fra tungt skyts og tunge bomber, men har allikevel hatt god framgang. En annen korrespondent sier at 1. arme har brutt gjennom de tyske linjer på flere steder sør-øst for Aachen. 9. amerikanske arme har angrepet nord for Aachen i en bue av 15 km. mellom Geilenkirchen og Eschweiler, rykket videre fram og tatt flere landsbyer. Tyskerne hadde store tap. 3000 allierte fly støttet de to offensiver. 9 av dem gikk tapt. Også den britiske 2. arme har hatt god framgang har rykket 16 km. fram og befridd Wessem. På et punkt ved Buggenum er den allierte linje 1 km. fra Maas. Det foregår heftige kamper på den annen side av Noord- og Wessem-kanalen, der de allierte har opprettet nye bruhoder, og området er nesten ryddet for tyskere. På den 3. amerikanske armers front har troppene utvidet sine bruhoder ved Moselle mot Saarbrücken. På 3. armers front er det tatt 7.000 fanger. En av fangene var bare 14 år gammel. Ringen om Metz er trukket tettere sammen, og åpningen vest for byen er mindre enn 6 km. bred. Den amerikanske 7. arme driver tyskerne tilbake. Tyskerne går inn for den brente jords politikk, og St. Die og Remoncourt er brent ned. Franske styrker står 13 km. fra Belfort.

I 24 timer fra igår til imorges har det vært fiendtlig luftvirksomhet over England. Ifølge sveitsiske meldinger har det landet tyske rakettbomber i Saurådet i Tyskland.

Norskekysten. Lette norske sjøstridskrefter har senket et stort tysk forsyningskip og en vepnet tråler utenfor norskekysten 60 km. nord for Bergen. De hadde selv ingen tap.

Østfronten. Fra Ungarn meldes om voldsomme kamper i ettermiddag øst og nord-øst for Bukapest, der russerne står samlet i en vid bue 20 km. fra byen. Nord-øst for byen står de 15 km. fra Miskolc, et viktig knutepunkt og støttepunkt for de ungarske styrker.

Titos styrker har strammet ringen om de tyskere som er avskåret i øvre Vardar-dalen. Andre steder i Jugoslavia er tyskerne på tilbaketog.

Italia. Tyskerne har satt området sør for Ravenna under vann for å hindre de allierte operasjoner, men 8. arme er allikevel rykket fram, står 5 km. fra Ravenna og truer med å omringe byen. Etter erobringen av Badigliano ved foten av Appenninene er den 8. arme rykket fram mot Faenza 16 km. borte.

England. Utenriksminister Trygve Lie, medisinaldirektør Evang og sekretær Jørgensen er vendt tilbake til London idag.

Admiralitetet har sendt ut en advarsel til danske fiskere mot å fiske i visse farvann av Nordsjøen. Britiske patruljeskip kom igår over 2 danske skip, som ble tatt med til britisk havn.

Finnland. Den nye finske ministerliste foreligger nå. Päsikivi er utnevnt til statsminister. Enckell og Walden blir stående som utenriks- og forsvarsministere. Blandt nye menn kan nevnes justisminister Kekkonen og finansminister Hele.

Det fjerne Østen. Amerikanske styrker er gått iland på Mafia-øya og Urgun-øya og har besatt disse. Nettet om Nimon på Loyte snøres tettere sammen.

Blokaden av offentlige stillinger. Oslo Sporveier og Bærumsbanen averterer stadig etter konduktører, og endel søker disse stillinger. Alle stillinger i disse selskaper er å betrakte som offentlige og er følgelig blokkert. Samtidig som kvinner og unge gutter tas inn som konduktører, skrives eldre funksjonærer ut til arbeidsinnsats. Støtt ikke fiendens forsøk på å trekke arbeidskraften ut av norsk virksomhet. Søk derfor ikke og ta ikke ansettelse i Oslo Sporveier og Bærumsbanen.

Nasiforlagenes bøker blokkert. Følgende N.S.-forlag er blokkert: Blix, Stenersen, Kamban, Norden, Atlantic, Centralforlaget. Ingen må kjøpe bøker fra disse forlag. Gyldendahl Norsk Forlag og Noregs Boklag er nasifisert. Ingen må kjøpe nye bøker fra disse forlag.